

Ruimte. Mensen. Toekomst.

**Activiteitenplan flora- en fauna-
activiteit**

Zonnepark Oostzeestraat te Zutphen

colofon

projectnaam
**Activiteitenplan flora- en
fauna-activiteit**

datum
25 november 2024

projectnummer
P07188

opdrachtgever
Novar Nederland B.V.

BRO
projectleider
RdM

projectteam
MvdS, LBo, RBo

bron kapt
BRO

Bosscheweg 107
5282 WV Boxtel
+31 (0)411 850 400
info@bro.nl
www.bro.nl

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4	6	Toetsing aan wet- en regelgeving	12
1.1	Aanleiding	4	6.1	Verbodsbepalingen	12
1.2	Wettelijk kader (Omgevingswet)	4	6.2	Wettelijk belang	12
1.3	Leeswijzer	4	6.2.1	Onderbouwing	13
			6.3	Alternatieven	13
			6.3.1	Locatie	13
			6.3.2	Inrichting en werkwijze	13
			6.3.3	Planning	13
2	Projectomschrijving	5	6.4	Staat van instandhouding	13
2.1	Locatiegegevens	5	6.4.1	Wezel	13
2.2	Voorgenomen werkzaamheden/ ingrepen	5	6.4.2	Bunzing	14
2.3	Planning van de werkzaamheden	5	6.4.3	Steenmarter	14
2.4	Doel van de werkzaamheden	5			
3	Aanwezigheid beschermde soorten	6	7	Bronnen	15
3.1	Kleine marterachtigen	6			
3.2	Steenmarter	6			
3.3	Overige soorten	6			
			8	Verklarende woordenlijst	16
4	Effectenbeoordeling	7			
4.1	Kleine marterachtigen	7			
4.2	Steenmarter	7			
4.3	Overige soorten	7			
5	Maatregelen	8			
5.1	Mitigatie verblijfplaatsen en leefgebied	8			
5.1.1	Verblijfplaatsen	8			
5.1.2	Leefgebied	9			
5.1.3	Verbinding en toegang	9			
5.1.4	Fasering	9			
5.2	Ontzien kwetsbare periode	11			
5.2.1	Ongeschikt maken huidige nest- en verblijfplaatsen	11			
5.2.2	Overige soorten	11			
5.2.3	Planning van de maatregelen	11			
5.2.4	Ecologisch(e) werkprotocol en begeleiding	11			

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Opdrachtgever is voornemens om Zonnepark Oostzeestraat te realiseren op enkele percelen tussen het terrein van KME en het Twentekanaal in Zutphen. Om deze ontwikkeling mogelijk te maken zal bestaand struweel en verruiging worden verwijderd om het terrein bouwrijp te maken. Middels een verkennend flora- en faunaonderzoek (quickscan), uitgevoerd door BRO, is vastgesteld dat het plangebied mogelijk leefgebied biedt voor marterachtigen. Uit recent onderzoek op een naastgelegen perceel is de aanwezigheid van wezel, bunzing en steenmarter aangetoond. Deze maken tevens van het betreffende plangebied gebruik. Het gaat hierbij om leefgebied en verblijfplaatsen van deze soorten. Bij de uitvoer van de werkzaamheden kunnen deze verblijfplaatsen en functies niet worden ontzien. Daarmee vindt een overtreding plaats op de betreffende soorten.

Hieromtrent wordt dan ook een vergunningsaanvraag voor de verbodsbepalingen genoemd in Art. 11.54 lid 1 onderdeel b Bal voor zover dit betreft het opzettelijk verstoren; het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen, wezel (*Mustela nivalis*), bunzing (*Mustela putorius*) en steenmarter (*Martes foina*) voor de periode van 1 september 2025 tot 1 september 2030. De maximale periode van 5 jaar wordt hierbij aangehouden voor het geval er onvoorziene vertraging/ uitstel optreedt.

1.2 Wettelijk kader (Omgevingswet)

Per 1 januari 2024 is de Wet natuurbescherming opgegaan in de Omgevingswet (Ow) en heeft betrekking op alle in Nederland in het wild voorkomende zoogdieren, (trek)vogels, reptielen en amfibieën, op een aantal vissen, libellen en vlinders, op enkele bijzondere en min of meer zeldzame ongewervelde diersoorten (uit de groepen kevers, schelp- en schaaldieren) en op tachtig vaatplanten. Onder de Omgevingswet is een specifieke zorgplicht opgenomen voor alle 'flora- en fauna-activiteiten' (11.27 Bal). Hierin wordt gesteld dat nadelige gevolgen zoveel mogelijk worden voorkomen, beperkt of ongedaan gemaakt. Dit geldt voor alle beschermde

soorten, alsmede soorten van de rode lijsten, en voor die soorten belangrijke leefgebieden of natuurlijke habitats. Voor deze soorten wordt vastgesteld of nadelige gevolgen kunnen worden uitgesloten. Is dit niet mogelijk, dan dienen preventieve maatregelen te worden getroffen om nadelige gevolgen te voorkomen.

Bij ruimtelijke ontwikkelingen moet naast de zorgplicht ook rekening gehouden worden met de juridisch zwaarder beschermde soorten uit de Vogelrichtlijn (Art. 11.37 Bal) Habitatrichtlijn (Art. 11.46 Bal) en de Nederlands beschermde soorten (Art. 11.54 Bal), waarbij voor een aantal soorten van deze Nederlandse lijst een provinciale vrijstelling geldt vanuit de provincie Gelderland.

Verder dient rekening gehouden te worden met de juridisch zwaarder beschermde soorten van de Vogelrichtlijn. Van deze laatste groep is een lijst opgesteld met vogelsoorten waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn en een lijst met vogels waarbij inventarisatie gewenst is. Komen soorten van de hierboven genoemde beschermingsregimes voor, dan is de eerste vraag of de voorgenomen activiteit effecten heeft op de beschermde soorten. Treden er effecten op dan dient er gekeken te worden of er passende maatregelen getroffen kunnen worden om de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats te garanderen.

Voor, tijdens en na de werkzaamheden wordt het wettelijke uitgangspunt gehanteerd om negatieve effecten op deze soorten zoveel mogelijk te mitigeren. Vanuit de Omgevingswet zal de (lokale) gunstige staat van instandhouding van beschermde soorten gegarandeerd moeten worden. In dit activiteitenplan wordt omschreven hoe om te gaan met marterachtigen binnen de betreffende ontwikkeling. Daarnaast wordt aangegeven welke mitigerende maatregelen voor deze soorten genomen worden, om te voorkomen dat de functionaliteit tijdens de werkzaamheden in het geding komt. Door het activiteitenplan strikt als mitigatieplan en onderlegger voor het werkprotocol te gebruiken, en de uitvoering van de (mitigerende) maatregelen en de werkzaamheden goed op elkaar af te stemmen, is de kans

groot dat de ontheffing verleend wordt. Daarmee zijn in de toekomst geen knelpunten te verwachten met betrekking tot de Omgevingswet.

1.3 Leeswijzer

Voorliggend activiteitenplan dient als bijlage bij de vergunningsaanvraag voor de realisatie van Zonnepark Oostzeestraat te Zutphen. De hoofdstukken behandelen de verplichte onderdelen van een activiteitenplan volgens het formulier "Toelichting voor aanvraag omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit onder de Omgevingswet (Ow) voor verboden genoemd in Besluit activiteiten leefomgeving (Bal)." van de provincie Gelderland. Voor de inhoudelijke aspecten in dit activiteitenplan is het, door BIJ12 gepubliceerde, Kennisdocument Kleine Marterachtigen versie 1.1, juli 2024, aangehouden als leidraad.

In hoofdstuk 2 wordt een beschrijving van het project gegeven, waaronder de ligging van plangebied, aard van de werkzaamheden, de planning en het doel van de werkzaamheden. Hoofdstuk 3 behandelt het onderliggende onderzoek en het functionele gebruik van het plangebied door de wezel, bunzing en steenmarter. Hoofdstuk 4 beschrijft de effecten op de betreffende soorten door de sloopwerkzaamheden. In hoofdstuk 5 volgen de maatregelen om te zorgen dat effecten worden voorkomen, verzacht of gemitigeerd. Hoofdstuk 6 behandelt de juridische aspecten waaronder het wettelijk belang en de afwezigheid van alternatieven, en de gevolgen op de staat van instandhouding van de betreffende soorten door de werkzaamheden en maatregelen.

2 Projectomschrijving

2.1 Locatiegegevens

Het plangebied is gelegen ten noorden van de centrumkern van Zutphen, binnen industrieterrein ‘De Mars’. Direct ten noorden van het plangebied is het Twentekanaal gelegen. In figuur 1 is de topografische ligging van het plangebied weergegeven.

Het plangebied ligt gedeeltelijk op het terrein van KME, een koper- en koperlegerings-fabriek. Hier betreft het plangebied een omheind grasland, waarbij plaatselijk opwas aanwezig is. Het noordelijk gedeelte grenst aan het Twente-kanaal. Hier zijn plaatselijk flinke struwelen en opgaand groen aanwezig. Op de onbegroeide plaatsen is een flinke kruidenlaag ontstaan. In figuur 2 is een luchtfoto van het plangebied en de directe omgeving weergegeven.

2.2 Voorgenomen werkzaamheden/ ingrepen

Het plangebied zal bouwrijp gemaakt worden om de aanleg van een zonnepark mogelijk te maken. Hierbij zal het huidige opgaand groen gedeeltelijk worden verwijderd.

2.3 Planning van de werkzaamheden

De werkzaamheden zullen starten vanaf Q2 2026. De realisatie van het zonnepark zal circa 6 maanden duren.

2.4 Doel van de werkzaamheden

Door het realiseren van een zonnepark zal het verbruik van fossiele brandstoffen afnemen. Dit draagt bij aan het behalen van de klimaatdoelen en verbeterd leefbaarheid door het verlagen van de uitstoot van fijnstof en stikstofoxiden.

Figuur 1: Topografische kaart ligging plangebied

Figuur 3: Verbeelding toekomstige situatie

Figuur 2: Luchtfoto van het plangebied

3 Aanwezigheid beschermde soorten

3.1 Kleine marterachtigen

Door Geofoxx is in het seizoen van 2023 onderzoek gedaan naar de aanwezigheid van kleine marterachtigen binnen een aangrenzend gebied (zie rapport Nader onderzoek steenmarter en kleine marterachtigen Oostzee-straat te Zutphen, 29 februari 2024, Documentken. 20231293_a1RAP). Binnen dit onderzoek is de aanwezigheid van wezel en bunzing aangetoond. Gezien de nabijheid en geschiktheid van het plangebied kan er redelijkerwijs van worden uitgegaan dat deze soorten tevens gebruik maken van het plangebied van dit planvoornemen.

Gezien de aanwezigheid van opgaand groen en struweel binnen het plangebied kan er van uit worden gegaan dat er zowel leefgebied als verblijfplaatsen van deze soorten aanwezig is binnen het plangebied.

3.2 Steenmarter

Door Geofoxx is in het seizoen van 2023 onderzoek gedaan naar de aanwezigheid van steenmarter binnen een aangrenzend gebied (zie rapport Nader onderzoek steenmarter en kleine marterachtigen Oostzee-straat te Zutphen, 29 februari 2024, Documentken. 20231293_a1RAP). Binnen dit onderzoek is de aanwezigheid van steenmarter aangetoond. Gezien de nabijheid en geschiktheid van het plangebied kan er redelijkerwijs van worden uitgegaan dat deze soort tevens gebruik maakt van het plangebied van dit planvoornemen.

Gezien de aanwezigheid van opgaand groen en struweel binnen het plangebied kan er van uit worden gegaan dat er zowel leefgebied als verblijfplaatsen van deze soorten aanwezig is binnen het plangebied.

3.3 Overige soorten

In de betreffende woningen kunnen ook vogels zonder jaarrond beschermd nest broeden. Hiermee dient rekening te worden gehouden door buiten het broedseizoen of na een controle te werken.

4 Effectenbeoordeling

4.1 Kleine marterachtigen

Binnen het plangebied zijn verblijfplaatsen en leefgebied van de wezel en bunzing aanwezig. Met het realiseren van een zonnepark worden beide functies, al dan niet tijdelijk en gedeeltelijk, verwijderd. Dit betekent dat er een overtreding is van een verbodsbepaling van artikel 11.54 lid 1 onderdeel b Bal van de Omgevingswet met betrekking tot het vernietigen van vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen. Er dient een vergunning aangevraagd te worden voor het verwijderen van de huidige verblijfplaatsen en leefgebied van beide soorten.

4.2 Steenmarter

Binnen het plangebied zijn verblijfplaatsen en leefgebied van de steenmarter aanwezig. Met het realiseren van een zonnepark worden beide, al dan niet tijdelijk en gedeeltelijk, functies verwijderd. Dit betekent dat er een overtreding is van een verbodsbepaling van artikel 11.54 lid 1 onderdeel b Bal van de Omgevingswet met betrekking tot het vernietigen van vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen. Er dient een vergunning aangevraagd te worden voor het verwijderen van de huidige verblijfplaatsen en leefgebied van beide soorten.

4.3 Overige soorten

Andere diersoorten als (algemene) vogels, zoogdieren en amfibieën kunnen in het plangebied aanwezig zijn. Hiervoor geldt de zorgplicht. Dit houdt in dat men zorg moet dragen voor aanwezige individuen, ook algemene soorten. Men moet deze dieren de tijd geven om het plangebied te verlaten. Weinig mobiele soorten als egel of pad kunnen met beleid naar buiten het plangebied worden verplaatst.

Daarnaast zijn broedende vogels en hun nesten tijdens het broedseizoen beschermd. Geadviseerd wordt om het opgaand groen binnen het plangebied buiten het broedseizoen te verwijderen, om verstoring van broedende

vogels te voorkomen. Het broedseizoen loopt gemiddeld van half maart tot half augustus. Geldend is echter de aanwezigheid van een broedgeval.

5 Maatregelen

De maatregelen om negatieve effecten te voorkomen dan wel te minimaliseren bestaan achtereenvolgens uit het tijdig aanbrengen van mitigatie, in de vorm van verblijfvoorzieningen en leefgebied, ongeschikt maken van de huidige verblijfplaatsen, een controlerende, zorgvuldig handelen (doden en verwonden voorkomen) en het realiseren van permanente verblijfvoorzieningen in de nieuwe situatie. In dit geval gaat het om het treffen van maatregelen ten behoeve van het verwijderen van verblijfplaatsen en leefgebied van wezel, bunzing en steenmarter.

5.1 Mitigatie verblijfplaatsen en leefgebied

5.1.1 Verblijfplaatsen

Voor de *wezel* en *bunzing* zullen er 2 steenhopen en 2 takkenhopen worden gecreëerd, binnen aan te leggen leefgebied (zie figuur 6). De worden binnen aan te planten struweel voorzien. De takkenhopen worden volgens de volgende principes vormgegeven (zie figuur 4):

- Grond voor een takkenhoop moet eerst losgemaakt worden. Hierop volgt een fundering van zand, grind of zeer fijn vertakkingsmateriaal, maar bij voorkeur gebouwd met lokaal materiaal. De fundering moet iets boven het maaiveld liggen (want deze moet droog blijven);
- Met minimaal zes boomstammen van één meter lang en een diameter van 15-20 cm wordt een nestkamer gebouwd. Dit gebeurt door twee stammen tegenover elkaar op de grond te leggen en daar de andere twee stammen overeen te leggen als een dak. De ruimte die daartussen ontstaat wordt opgevuld met droog hooi of vergelijkbaar materiaal;
- De nestkamer moet minimaal twee ingangen hebben. De nestkamer moet droog blijven en beschermd zijn tegen weersinvloeden. Na het bouwen van deze nestkamer wordt er grof en fijn snoeimateriaal overheen gelegd. Openingen in de takkenhoop mogen maximaal acht cm groot zijn;
- Het wordt aangenomen dat een takkenhoop ongeveer vijf jaar lang functioneel blijft. Daarom moet de takkenhoop elke vijf jaar aangevuld

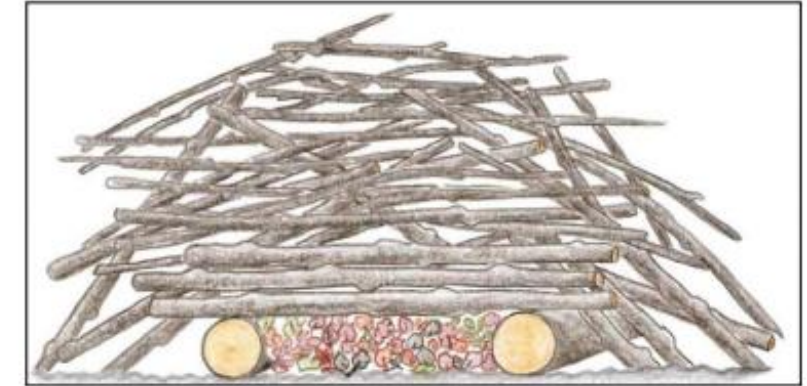
worden met nieuw materiaal. Daarnaast moet de takkenhoop minimaal drie meter lang, twee meter breed en één meter hoog zijn. De takkenhopen zullen worden aangevuld met snoeimateriaal afkomstig van de aan te planten struwelen.

De steenhopen worden aangelegd volgens de volgende principes (zie figuur 5):

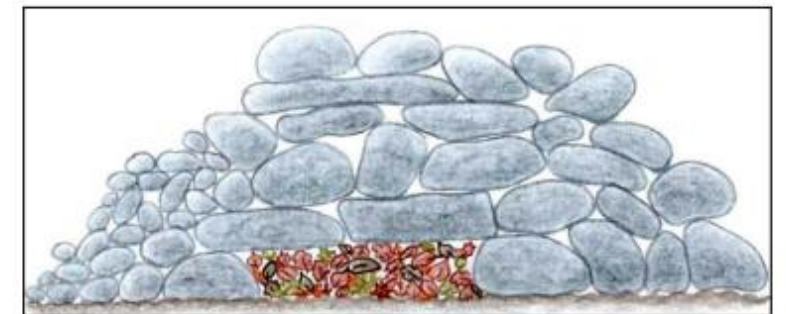
- Voor de bouw van de nestkamer zijn stenen noodzakelijk met een diameter van tenminste 30 cm. Daar bovenop komen kleinere stenen;
- Binnen in de nestkamer komt hooi of vergelijkbaar materiaal. Er moeten minimaal twee ingangen naar de nestkamer zijn. De nestkamer dient droog te blijven en moet weersbestendig zijn. Openingen in de steenhoop mogen maximaal acht cm groot zijn;
- De afmetingen van de steenhoop zijn drie meter lang, twee meter breed en één meter hoog. Ook bij de steenhoop volgt eerst een fundering van zand, grind of fijn vertakkingsmateriaal. Dit ter voorkoming van optrekkend vocht.

Daarnaast zullen de aan te leggen landschapselementen (zie 5.1.2) ook als verblijfplaatsen voor deze soorten kunnen dienen.

Voor de *steenmarter* zullen 2 steenmarterkasten binnen nieuw in te richten/te verbeteren leefgebied worden geplaatst. Deze zullen binnen een marterhoop worden geplaatst. De marterhopen zijn minstens 3x2x1 meter groot. Hierin wordt een nestkast voor steenmarter geplaatst conform de afmetingen van de Zoogdierversoort. De marterhopen worden elke 2 a 3 jaar aangevuld met losse takken en bladafval zodat ze weer op originele grootte zijn. Dit vindt plaats voor zo'n 10 jaar tot de takkenhopen niet meer zo snel inklinken. De marterhopen dienen gerealiseerd te worden conform pagina 26, 27 en 33 van de beheerwijzer landschappelijke maatregelen voor kleine marterachtige (Zoogdier vereniging, 2018).

Figuur 4: Takkenhoop

Figuur 5: Steenhoop

5.1.2 Leefgebied

Tegen de westgrens van het plangebied en rond de pilaar van de hoogspanningskabel is reeds gedeeltelijk struweel aanwezig. Dit is nog redelijk open in de huidige situatie. Hier zal het struweel worden aangevuld met gebiedseigen, vruchtdragende soorten. Dit struweel zal naast leefgebied ook voor de aantrekking van prooidieren, zoals woelmuizen, zorgen.

In de toekomstige situatie zullen op meerdere plaatsen hagen worden aangelegd. Deze hagen zijn circa 1 meter breed en minimaal 1 meter hoog en bestaan uit regionaal voorkomende inheemse soorten, welke benoemd worden binnen figuur 3.2 van het kennisdocument kleine marterachtigen. Hierbij gaat de voorkeur uit naar vruchtdragende soorten, gezien dit prooidieren aantrekt. De heggen mogen enkel tussen september en eind februari (gefaseerd) worden gesnoeid.

Het snoeimateriaal van de struwelen en heggen (en het groenafval van het bouwrijp maken van het plangebied) zal worden gebruikt om verschillende takkenrillen aan te leggen. De takkenrillen zullen minimaal 1 meter hoog en 1 meter breed zijn. Deze zullen op een duurzame manier beheerd worden. Er zal geen snoeimateriaal worden afgevoerd. Hierdoor kunnen de takkenrillen voor een langere periode dan 5 jaar behouden blijven, en zullen ze vrijwel permanent aanwezig zijn.

Binnen de rest van het zonnepark wordt ingezet op kruidenrijk grasland, dat periodiek wordt gemaaid. Hierbij zal gefaseerd gemaaid worden, en de kruidenstrook tegen de landschapselementen waar mogelijk worden behouden. Dit zal prooidieren zoals, zoals woelmuizen, aantrekken en als leefgebied kunnen dienen voor de marterachtigen.

Figuur 6 geeft de inpassing van de landschapselementen weer.

5.1.3 Verbinding en toegang

Rond het zonnepark zal een hekwerk worden geplaatst. Dit is verzekeringstechnisch verplicht. Om toegang voor de marterachtigen tot het zonnepark en het aan te leggen plangebied te garanderen, zal er een kier van minimaal 15 centimeter tussen maaiveld en de onderkant van het hekwerk worden gecreëerd.

5.1.4 Fasering

Een gedeelte van de compensatie wordt aangelegd voor aanvang van de werkzaamheden, zodat hier reeds gewinning kan optreden. Dit zal minimaal 3 maanden voor aanvang van het verwijderen van het opgaand groen en het egaliseren van het plangebied gebeuren. Hierdoor is de kans op ingebruikname het grootst.

Figuur 6: Toekomstige inpassing plangebied, maatregelen zijn weergegeven.

5.2 Ontzien kwetsbare periode

Voor de kleine marterachtigen is de meest kwetsbare periode tijdens de voortplanting. Ook de periode waarin het vrouwtjes zich met de jongen buiten het nest begeeft is een kwetsbare periode. Voor de wezel betreft dit de periode van maart tot en met juni, voor de bunzing betreft dit de periode van maart tot en met augustus. De kwetsbare periode van de steenmarter komt hiermee overeen. De werkzaamheden die effect hebben op het leefgebied en de verblijfplaatsen moeten buiten deze periode plaatsvinden. De geschiktheid van de periode waarin gewerkt wordt, wordt bepaald door een begeleidende ecooloog.

5.2.1 Ongeschikt maken huidige nest- en verblijfplaatsen

De te verwijderen beplanting dient buiten het kwetsbare periode van de aanwezige soorten te worden verwijderd (september t/m februari). Dit om te voorkomen dat er verblijfplaatsen worden verwijderd waar mogelijk jongen aanwezig zijn. Bij het verwijderen van het opgaand groen en het egaliseren van het plangebied dient in 1 richting te worden gewerkt, zodat individuen de kans krijgen om het plangebied te verlaten en de reeds aangelegde leefgebied te bereiken. In dit geval heeft het de voorkeur om van oost naar west te werken, gezien de strook nieuw leefgebied hier kan zorgen als een buffer voor de vluchtende dieren. Bij het verwijderen van het opgaand groen en het egaliseren van het plangebied mag niet sneller dan 25 meter per uur worden gewerkt, om de dieren de kans te geven het plangebied te verlaten. Deze werkzaamheden vinden plaats onder toezicht van een ecooloog, welke er voor zorgt dat er geen dieren gedood of verwond raken, of sterk verstoord worden door de werkzaamheden. De exacte uitwerking van de maatregelen wordt gekozen in overleg met de begeleidend ecooloog en wordt verwoord in het ecologisch werkprotocol. Hiermee wordt zorgvuldig te werk gegaan en eveneens voldaan aan de Zorgplicht (artikel 1.11 Wnb).

5.2.2 Overige soorten

Ook andere (en onbeschermd) soorten, mogen niet moedwillig gedood worden. In het kader van de zorgplicht is het noodzakelijk om tijdens de

werkzaamheden voldoende zorg te dragen voor (incidenteel) aanwezige individuen, met name een relatief trage algemeen voorkomende soort als de egel die onder beplanting verscholen kan zitten. Dit houdt in dat al het redelijkerwijs mogelijke gedaan dient te worden om het doden van individuen te voorkomen. Dieren moeten de gelegenheid krijgen om het werkgebied zelfstandig en veilig te kunnen verlaten. Indien noodzakelijk dienen soorten zorgvuldig te worden verplaatst naar buiten het werkgebied.

5.2.3 Planning van de maatregelen

In onderstaande tabel is een overzicht weergegeven van wanneer welke maatregelen plaats zullen vinden met betrekking tot het plan. De planning is indicatief.

Tabel 1: Planning

Tijd	Actie
Minimaal 3 maanden voor aanvang van de werkzaamheden	Realisatie deel van leefgebied en verblijfplaatsen
Q1 2026	Start bouwrijp maken (buiten kwetsbare periodemaart tot en met augustus)
Tijdens de werkzaamheden	Realisatie overig leefgebied
Q4 2026	Afronden werkzaamheden

5.2.4 Ecologisch(e) werkprotocol en begeleiding

Alle te nemen maatregelen worden in een ecologisch werkprotocol aangegeven. Dit protocol is tijdens de werkzaamheden op de locatie aanwezig en onder betrokken medewerkers bekend. Aanvullende voorwaarden uit de ontheffing worden hier tevens in meegenomen.

6 Toetsing aan wet- en regelgeving

In het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) staat beschreven aan welke voorwaarden een aanvraag moet voldoen. In artikel 8.74j, k en l van de Bkl staan de voorwaarden beschreven voor de soorten beschermd in respectievelijk artikel 11.37 en 11.46 Bal. Bij dit beschermingsregime wordt een omgevingsvergunning enkel verleend indien deze aan de volgende drie voorwaarden voldoet:

- Er bestaan geen andere bevredigende oplossingen (**Alternatievenafweging**)
- De omgevingsvergunning is nodig ten behoeve van een of meer van de in de wet beschreven belangen (**Wettelijk belang**)
- Er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan (**Staat van instandhouding**)

6.1 Verbodsbepalingen

Met betrekking tot de wezel, bunzing en steenmarter wordt met de ontwikkeling leefgebied en mogelijke verblijfplaatsen verwijderd. Doordat er tijdig nieuw leefgebied en alternatiever verblijfplaatsen wordt gerealiseerd vindt er feitelijk geen overtreding plaats. Desondanks wordt ontheffing aangevraagd van Artikel 11.54 lid 1 onderdeel b Bal:

“Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen”

6.2 Wettelijk belang

In het kader van de uitvoering van de werkzaamheden wordt een omgevingsvergunning aangevraagd voor het aantasten (verstoren, beschadigen of vernielen) van leefgebied en rustplaatsen van de wezel, bunzing en

steenmarter (artikel 11.54 Bal). Deze rustplaatsen zijn het hele jaar beschermd.

Gedeputeerde Staten kunnen een omgevingsvergunning verlenen voor de activiteiten. Een omgevingsvergunning wordt uitsluitend verleend indien: er geen andere bevredigende oplossing bestaat, dat er niet bij of krachtens enig ander artikel van deze wet vrijstelling is of kan worden verleend, dat er geen afbreuk wordt gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan, en zij nodig is op grond van een in de wet genoemd belang. Dit zijn onder artikel 8.74l van het Bkl:

- In het belang van de bescherming van de wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats;
- Voor het voorkomen van ernstige schade aan met name gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendom;
- In het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
- Voor onderzoek en onderwijs, repopulatie of herintroductie van deze soorten, of voor de daarvoor benodigde kweek, met inbegrip van de kunstmatige vermeerdering van planten; of
- Om het onder strikt gecontroleerde omstandigheden mogelijk te maken op selectieve wijze en binnen bepaalde grenzen een beperkt, bij de omgevingsvergunning vastgesteld aantal van bepaalde dieren van de aangewezen soort te vangen of onder zich te hebben, respectievelijk een beperkt bij de omgevingsvergunning vastgesteld aantal van bepaalde planten van de aangewezen soort te plukken of onder zich te hebben;
- In het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;

- In het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
- Voor het voorkomen van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes of begraafplaatsen;
- Voor het beperken van de omvang van de populatie van in het wild levende dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omringende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden;
- Voor het voorkomen of bestrijden van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren;
- In het kader van een bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
- In het kader van het bestendig beheren of onderhouden van vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, luchthavens, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
- In het kader van het bestendig beheren of onderhouden van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied; of
- In het algemeen belang;

De omgevingsvergunning voor een activiteit zoals genoemd in artikel 8.74 lid 1 onderdeel l wordt in dit geval aangevraagd *“In het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;”*.

6.2.1 Onderbouwing

Het gebruik van fossiele energie heeft negatieve effecten op de volksgezondheid en openbare veiligheid door een toename van luchtverontreiniging en klimaatverandering, en de daarmee samenhangende veranderingen in overstromingsrisico en drinkwatervoorziening. Het opwekken van hernieuwbare energie, doormiddel van een zonnepark, kan het gebruik van fossiele energie terugdringen. Het gebruik van fossiele brandstoffen draagt bij aan:

- Uitstoot van fijnstof en stikstofoxiden; Uit onderzoeken van het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) blijkt dat er jaarlijks enkele duizenden Nederlanders enkele maanden tot een jaar te vroeg overlijden door luchtvervuiling. Door het verbranden van fossiele brandstoffen voor het opwekken van energie komt o.a. roetdeeltjes en zwaveldeeltjes vrij die hieraan bijdragen. Door over te stappen op hernieuwbare bronnen voor het opwekken van energie zal de hoeveelheid luchtverontreiniging.
- Tegengaan van de klimaatverandering; Door het gebruik van fossiele brandstoffen neemt het CO² gehalte in de lucht toe. Dit zorgt voor klimaatverandering, wat leidt tot een vergrote kans op weerextremen. Weerextremen zorgen in veel gevallen tot sterfte, door hittegolven, overstromingen, stormen en bosbranden.
- Drinkwatervoorzieningen; De voorraden zoet water kunnen onder druk komen te staan wanneer, door klimaatverandering, de zeespiegel stijgt. Daarnaast kunnen door droogteperiode bestaande bronnen opdrogen. Volgens het Nationaal Waterplan 2016-2021 zal een tekort aan zoet water vaker voorkomen in de toekomst.

De ontwikkeling van een zonnepark is hiermee in het belang van de **volksgezondheid, de openbare veiligheid** of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van voor **het milieu** wezenlijke gunstige effecten.

6.3 Alternatieven

Voor het verkrijgen van een ontheffing voor het overtreden van de verbodsbepalingen is het noodzakelijk dat is aangetoond dat er geen andere bevredigende oplossing is. Dit betekent dat voor alle beschermde soorten waarvoor de ontheffing wordt aangevraagd, aangetoond dient te worden dat er geen alternatief is voor de voorgenomen activiteit, die geen of minder negatieve effecten heeft voor de betreffende soort(en). Het alternatievenonderzoek dient zowel gericht te zijn op de locatieafweging als op de inrichtings- en uitvoeringsalternatieven (waaronder werkwijze en planning van de werkzaamheden).

6.3.1 Locatie

Er is geen alternatief voor de huidige locatie. De beoogde locatie voor het zonnepark ligt dicht tegen de bedrijventerrein, waar de energiebehoefte het hoog is. Het zonnepark zal naastgelegen bedrijf, KME, van energie voorzien. Daarnaast is er reeds een bedrijfsbestemming aanwezig op het bestaande gebied.

Huidig gebied is een logische inbreidingslocatie voor het aanleg van een zonnepark, om het bedrijventerrein van energie te voorzien. Indien het zonnepark elders zou worden aangelegd, zou dit er mogelijk voor zorgen dat het buitengebied verder wordt uitgebouwd.

6.3.2 Inrichting en werkwijze

Door het ruimtegebruik is het niet mogelijk om het leefgebied van de marterachtigen te behouden. Het groen binnen de inrichting wordt echter wel speciaal voor de marterachtigen gerealiseerd, en is zo uitgebreid mogelijk gemaakt. Er worden maatregelen genomen zodat het leefgebied ook toegankelijk is voor de marterachtigen, en in verbinding staat met leefgebied in de omgeving.

De werkwijze is conform de eisen gesteld in het kennisdocument kleine marterachtigen. Het doden en verwonden van de soorten wordt zoveel

mogelijk voorkomen, en de mitigatie voldoet aan de vereisten. Alternatieven met een betere inrichting of werkwijze zijn daarmee niet aan de orde.

6.3.3 Planning

Bij uitvoering van de werkzaamheden wordt zoveel als mogelijk rekening gehouden met de kwetsbare periodes van de aanwezige soorten, middels het werken buiten de gevoelige periode. In deze situatie is er geen gunstigere oplossing voorhanden, waarbij het geheel ook uitvoerbaar blijft voor de aannemer.

6.4 Staat van instandhouding

Naast het voldoen aan een ‘wettelijk belang’ (6.2) en het ontbreken van alternatieven (6.3) is een derde voorwaarde voor ontheffingsverlening dat de activiteit ‘geen afbreuk doet aan de gunstige staat van instandhouding’ van de betreffende (populatie van de) soort. Bij deze afweging gaat het niet meer om individuen maar om de populatie van een soort in een gebied.

6.4.1 Wezel

De wezel is een wijdverspreide soort die nog niet uitgebreid is onderzocht, waardoor er nog weinig bekend is over de staat van instandhouding. De wezel is beschermd als nationale lijst met beschermde soorten, en wordt op de Rode Lijst vermeld als gevoelig. Door de moeilijkheid van het inventariseren van deze soort is de landelijke staat van instandhouding niet bekend. Volgens de NDFF zijn er in de afgelopen 5 jaar binnen een straal van 1000 meter 5 waarnemingen van de wezel gedaan buiten het plangebied, wat een indicatie geeft van de verspreiding en abundantie van de soort in de directe omgeving van het plangebied. De soort lijkt zich in deze omgeving te kunnen handhaven.

Bij de werkzaamheden komen geschikte verblijfplaatsen en leefgebied van de wezel te vervallen. Door te nemen maatregelen worden eventuele negatieve effecten op de staat van instandhouding voldoende gemitigeerd.

De gunstige staat van instandhouding van de wezel komt hiermee niet in het geding.

6.4.2 Bunzing

De bunzing is een wijdverspreide soort die nog niet uitgebreid is onderzocht, waardoor er nog weinig bekend is over de staat van instandhouding. De bunzing is beschermd als nationale lijst met beschermde soorten, en wordt op de Rode Lijst vermeld als gevoelig. Door de moeilijkheid van het inventariseren van deze soort is de landelijke staat van instandhouding niet bekend. Volgens de NDFF zijn er in de afgelopen 5 jaar binnen een straal van 1000 meter 5 waarnemingen van de bunzing gedaan buiten het plangebied, wat een indicatie geeft van de verspreiding en abundantie van de soort in de directe omgeving van het plangebied. De soort lijkt zich in deze omgeving te kunnen handhaven.

Bij de werkzaamheden komen geschikte verblijfplaatsen en leefgebied van de bunzing te vervallen. Door te nemen maatregelen worden eventuele negatieve effecten op de staat van instandhouding voldoende gemitigeerd. De gunstige staat van instandhouding van de bunzing komt hiermee niet in het geding.

6.4.3 Steenmarter

De steenmarter is een algemene, wijd verspreide soort welke een sterke opmars maakt in verspreiding en dichtheid. De soort ontwikkelt zich steeds sterker tot een binnenstedelijke soort. De landelijke staat van instandhouding van de steenmarter wordt in 2018 beoordeeld als gunstig (Arcadis, 16 mei 2018). Regionaal en lokaal zijn geen trends bekend, maar er is geen reden om aan te nemen dat het in de omgeving van Zutphen slechter gaat met de steenmarter.

Bij de werkzaamheden komen geschikte verblijfplaatsen van de steenmarter te vervallen. Door te nemen maatregelen worden eventuele negatieve

effecten op de staat van instandhouding voldoende gemitigeerd. De gunstige staat van instandhouding van de steenmarter komt hiermee niet in het geding.

7 Bronnen

- Kennisdocument Kleine Marterachtigen, versie 1.1 BIJ12 juli 2024
- Goutbeek A.B., 2018. DE STAAT VAN INSTANDHOUDING
Factsheets voor 25 soorten in Gelderland. Provincie Gelderland & Arcadis
- Ministerie van Economische Zaken 2016. Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen. Lees hier wat de Wet natuurbescherming daarover regelt. Versie 1.3, december 2016. Ministerie van Economische Zaken, Den Haag.

8 Verklarende woordenlijst

Activiteitenplan

Een activiteitenplan dient als begeleitend document voor een ontheffingsaanvraag. In het activiteitenplan zijn maatregelen verwoord waarmee de functionaliteit van een rust- of verblijfplaats van een beschermde soort behouden blijft en schade aan individuen wordt voorkomen.

Expert Judgement

Inschatting van een deskundige op grond van zijn/haar kennis en ervaring.

Foerageerhabitat

Het gebied waarbinnen een soort voedsel zoekt.

Foerageren

Zoeken en vinden van voedsel door dieren (jachtgebied).

Functioneel leefgebied

Hiermee wordt het gebied dat is benodigd om de functionaliteit van een voortplantingsplaats of van een vaste rust- of verblijfplaats te behouden. Een nestlocatie of voortplantingsplaats kan bijvoorbeeld alleen succesvol functioneren, wanneer er voldoende habitat (schuilgelegenheid, voedsel etc.) van voldoende kwaliteit aanwezig is om te kunnen paren, eieren te leggen en jongen groot te brengen.

Gunstige staat van instandhouding

Er is sprake van een gunstige staat van instandhouding van een soort of habitatype als de omstandigheden waarin de soort of het habitatype voorkomt perspectief bieden op een duurzaam voortbestaan van die soort of dat habitatype.

Habitat

Omvat de plaatsen waar een bepaald organisme voorkomt doordat de abiotische en biotische factoren (niet levende en levende natuur) van die plaatsen voldoen aan de eisen en toleranties die het organisme stelt om te kunnen overleven, groeien en zich voortplanten.

Mitigerende maatregelen

Maatregelen die negatieve effecten bij een ingreep voorkomen of reduceren.

Ontheffing

De Wet natuurbescherming is gemaakt om plant- en diersoorten die vrij in het wild leven te beschermen. Om deze kwetsbare soorten te beschermen bevat de Wet natuurbescherming een aantal verbodsbepalingen. Onder bepaalde voorwaarden mogen de activiteiten wel doorgaan, daarvoor kan een ontheffing benodigd zijn. Een ontheffing is een besluit waarbij in een individueel concreet geval een uitzondering op een wettelijk verbod wordt gemaakt.

Populatie

Een biologische populatie is een groep individuen van dezelfde soort die zich onderling voortplant en als zodanig geïsoleerd is van andere zulke groepen.

Ruimte. Mensen. Toekomst.

Amsterdam

Rhijnspoorplein 38
1018 TX Amsterdam
+31 (0)20 506 19 99

Boxtel

Bosscheweg 107
5282 WV Boxtel
+31 (0)411 850 400

Venlo

Industriestraat 94
5931 PK Tegelen
+31 (0)77 373 06 01

info@bro.nl
www.bro.nl

